

maa opfordre til, „at Staten selv antager, saa vidt muligt, *stedlige Arbejdere*“ — Udtrykket stedlige er udhævet i Betænkningen — „og lader det udføre under den antagne Arkitekts Overtilsyn“. Men de to Ting kunne ikke forenes. Murmester Andersens Tilbud er bygget paa Tilbud fra de stedlige Haandværkere, for saa vidt der findes saadanne i Nyborg. Saa siger det samme Mindretal — jeg kan tage det med her —, at der antagelig vil komme en stor Lock-out, og det maa Ministeren tage Hensyn til; nu er den der, og saa kan Ministeren ikke faa Fængselet opført. Man anviser den Udvej, at jeg skulde antage stedlige Arbejdere og lade Arbejdet udføre under den antagne Arkitekts Overtilsyn. Men sæt nu, det ikke var en Lock-out, der forelaa, men en Strejke, og jeg søgte at faa Arbejderne til at være Skruebrækkere og ved deres Hjælp at opføre en eller anden Statsejendom! Det vilde ganske simpelt, hvad de ærede Medlemmer vide, være en fysisk Umulighed for mig at udføre det, som paalægges mig her; thi selv om man fik Arbejdere, fik man ikke Materiale eller lignende, det har man god Erfaring for fra 1899. Jeg tror, at man staar sig bedst ved, naar der er en Arbejdsstrid, at holde sig udenfor den og ikke give sig til at arbejde imod den.

Dernæst er der et Mindretalsforslag, der gaar ud paa, at man skal omdanne Kølseng Mergelleje, saaledes at der kan være indtil 60 Straffefanger fra Horsens Strafanstalt. Jeg giver ogsaa her det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich) ganske Ret i, at det er et Forslag, der ikke anviser nogen som helst brugbar Udvej. Da jeg saa dette komme frem som Forslag, indhentede jeg naturligvis Oplysninger hos den Mand, der har særlig Forstand paa det, og som skulde føre Forslaget ud i Livet, nemlig Inspektøren ved Horsens Strafanstalt. Han svarede saaledes til Fængselsdirektøren: „Jeg skynder mig med at meddele Dem, at det efter min Mening paa ingen Maade kan gaa an at udvide Vinterstationen ved Kølseng Mergelleje fra 30 til 60 Fanger. Saavel fra Strafanstaltens som fra Anderselskabets Side rejser der sig Vanskeligheder, der maa siges at være uovervindelige. Hvad for det første Strafanstalten angaar, da vil det sikkert være umuligt foruden de 50 Fanger, der allerede er ude i Kolonierne, at tage 30 Mand til ud, uden at man blev nødt til at tage *virkelige farlige* Fanger med, og derved vilde der utvivlsomt tilføjes hele Sagen saa stor

Skade, at man snarest maatte opgive den“. Endvidere hedder det længere nede: „Udsendelsen af et saa stort Antal af Fanger vilde jo ogsaa forrykke det heles Karakter af en Koloni. Det vilde jo snarere blive en helt ny Strafanstalt, der sikkert ikke vilde kunne drives under de friere Former, der nu anvendes, og som jo netop have deres store Betydning“. Og Fængselsdirektøren har i en Skrivelse af 24. ds. udtalt sig til mig akkurat i samme Aand og sagt, at han ikke vilde bære Medansvaret for nu ved nævnte Mergelleje at etablere en Vinterkoloni for 60 Fanger fra Horsens Strafanstalt under Ledelse af en Overbetjent og i øvrigt under de Forhold, hvorom der ifølge Forslaget vil blive Tale.

Jeg tror, der hersker nogen Misforstaaelse blandt ærede Medlemmer med Hensyn til denne Straffekoloni. Derfor vil jeg et Øjeblik opholde mig derved. Forholdet er det, at vi her i Landet have 2 Optagelseshjem, „Adserbølgaard“ og „Lyng“. Begge disse Institutioner ere ikke Statsinstitutioner, men oprettede af Fængselselskaber med Statsunderstøttelse. Oprindeligt var det disse Hjems Formaal at optage løsladte Straffanger og danne et Hjem for dem; naar de kom fra Fængslet og havde siddet der i Aarevis, saa skulde der være et Sted, hvor de kunde komme hen og faa Hjælp under Overgangen til det frie Liv. Jeg beder betænke, at disse Anstalter netop kaldte sig Hjem, det var det, de vilde være for de løsladte Fanger. Men efter som Tiden gik og Fængselsmangelen blev paatrængende, fik man disse Selskaber til at optage Fanger, som endnu ikke havde udstaaet Straffen, men som kunde forvente snart at have udstaaet den. De fik Lov til de 3—4 sidste Maaneder af Straffetiden at være paa disse Hjem. Men det vilde være ganske at forandre Karakteren, naar man nu vil gøre dem fra Hjem til Anstalter. Det vilde være ganske stridende mod det, der har været Formaalet med de paagældende Anstalters Oprettelse. Paa samme Maade gaar det med Mergellejet i Kølseng. Der kan der bruges et bestemt begrænset Antal Fanger, men de, man sender derud, maa være Fanger, som man kan stole paa, ældre, veldisciplinerede Fanger, der gennemgaaende have været i flere, mindst i to Aar i Tugthuset, og som nu forholdsvis snart kunne imødesee den Tid, da deres Straf er afsonet. Disse Fanger vide, at hvis de løbe bort, ville de øjeblikkeligt igen blive indsatte i Straffeanstalten. De vide altsaa, at det er det dumme, de kunne gøre, at gaa bort fra det Sted, hvor